

28 Ιουλίου 2017

Συμβουλές προς νέους θεολόγους

Ορθοδοξία / Σοφία και Λόγος

Παναγιώτης Σκαλτσής, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

***Χαιρετισμός του Προέδρου του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ
καθηγητή κ. Παναγιώτη Σκαλτσή στην ορκωμοσία των νέων
πτυχιούχων (14 Ιουλίου 2017)***

Θεοφιλέστατε Άγιε Αμορίου

Κύριε Κοσμήτορα

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι

Κυρίες και κύριοι

Αγαπητοί νέοι πτυχιούχοι του Τμήματος Θεολογίας

Η σημερινή ημέρα είναι μεγάλη και σημαντική για τη σταδιοδρομία σας. Είναι μέρα που λαμβάνετε το Πτυχίο σας, με το οποίο βγαίνετε στην κοινωνία, για να

αναδείξετε τις ικανότητές σας, να ξεδιπλώσετε την προσωπικότητά σας και να ανταγωνιστείτε στις συνθήκες της σύγχρονης πραγματικότητας. Είναι αλήθεια, αγαπητοί μου, ότι η επιστήμη την οποία σπουδάσατε αυτά τα χρόνια εξελίσσεται διαρκώς. Και αυτό σημαίνει ότι απαιτεί διαρκή παρακολούθηση των εξελίξεών της. Οι ερευνητές της Θεολογίας, όπως και κάθε επιστημονικού κλάδου, διαρκώς ανακαλύπτουν καινούρια ευρήματα και διευρύνουν τον ορίζοντα των γνώσεών της.

Αυτό φανερώνει και μια άλλη αλήθεια: Ότι το μεγάλο ταξίδι της γνώσης, αυτό που ξεκίνησε από τη θητεία σας στην υποχρεωτική εκπαίδευση και εισήλθε σε άλλο επίπεδο, όταν περάσατε στο Πανεπιστήμιο, στην πραγματικότητα δεν έχει τέλος. Ο επιστήμονας, δεν παύει να απασχολείται με αυτό που σπούδασε, αυτόν δεν παύουν να τον προβληματίζουν τα ζητήματα του κλάδου της ειδικότητάς του, αυτός δεν θα σταματήσει να εξερευνά την αλήθεια στα ερωτήματα που ταλαιπωρούν τους συνανθρώπους του.

Και βέβαια, στις περισσότερες περιπτώσεις είναι η ίδια η κοινωνία η οποία θέτει τις απαιτήσεις αυτές και όχι μόνο η αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, οι σχέσεις της Εκκλησίας με τις ποικίλες στιγμές του κοινωνικού βίου, δημιουργούν πολλές απορίες στους συμπολίτες μας, πιστούς ή μη. Γι' αυτό και πολύ συχνά αναζητούν

μια πιο έγκυρη γνώμη, κάποιον να τους κατατοπίσει για όσα συμβαίνουν στο κοινωνικό πεδίο και αφορούν θρησκευτικά ζητήματα. Κατά κανόνα, αυτός που θα αναζητήσουν θα είναι ένας θεολόγος, και ανήκει πλέον στη δική του ευθύνη εάν θα έχει την απαιτούμενη κατάρτιση, σύνεση και νηφαλιότητα, για να ανταποκριθεί σε εκείνα που του ζητά το κοινωνικό του περιβάλλον.

Η προσπάθεια αυτή της διαρκούς επιμόρφωσης είναι πράγματι επίπονη. Είναι ανάλογη αυτής που καταβάλλατε μέχρι τώρα για να συμμετάσχετε στη σημερινή χαρά. Απαιτεί θυσίες, συγκέντρωση, σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Είναι ένα είδος άσκησης, για να χρησιμοποιήσω έναν θεολογικό όρο. Και όπως ακριβώς η άσκηση στην παράδοση της Εκκλησίας μας σημαίνει αρχικά υποβολή σε κόπους για τη συγκρότηση μιας άρτιας προσωπικότητας και την απόλαυση αγαθών στη συνέχεια, έτσι ακριβώς και η ερευνητική διαδικασία, η διαρκής μόρφωση ισοδυναμεί με ορισμένες στερήσεις και επιμονή στη σπουδή, που θα αποφέρουν σε κάποια στιγμή τους δικούς τους καρπούς. Η Παιδεία σημαίνει παιδεμό – που μορφώνει ανθρώπους άξιους, διαμορφώνει χαρακτήρες ακέραιους και προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο προκοπή.

Έτσι προχωρά και προοδεύει μια κοινωνία. Το βλέπετε εξάλλου σε αυτά που κατέκτησαν και συνεχίζουν να κατακτούν οι συνάδελφοί σας άλλων επιστημών, κυρίως των λεγομένων θετικών ή των επιστημών υγείας. Μέσα από εξαντλητικές προσπάθειες αναζητούν την απάντηση και τη λύση στα αινίγματα της φύσης ή στους εχθρούς που απειλούν τον ανθρώπινο οργανισμό. Στρατιές ολόκληρες απ' αυτούς εργάζονται νύχτα και μέρα στα εργαστήριά τους και από διάφορες θέσεις, για να δρέψει μια ολόκληρη κοινωνία τα αποτελέσματα του μόχθου τους.

Και μη νομίζετε ότι με αυτούς τους ανθρώπους σας χωρίζει κάποιο χάσμα, ότι βρίσκονται κάπου πολύ μακριά από σας. Τα τρέχοντα ρεύματα της επιστημονικής έρευνας συνολικά μιλούν για τη λεγόμενη διεπιστημονική συνεργασία. Τη συνεξέταση δηλαδή των προβλημάτων από διαφορετικές πλευρές και την έξοδό τους από την απολυτοποιημένη εξειδίκευση. Για το λόγο αυτόν ακριβώς παρατηρούμε και τη συνάντηση επιστημόνων διαφόρων προελεύσεων και ειδικοτήτων σε πολλαπλά επίπεδα και φόρα. Όπως ομολογείται εξάλλου και από υπεύθυνα επιστημονικά χείλη, η φύση των σημερινών προβλημάτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η σύγχρονη έρευνα είναι τέτοια, που χρειαζόμαστε το θεολόγο όσο και το βιολόγο, το φιλόσοφο όσο και το φυσικό, τον κοινωνιολόγο όσο και το μηχανικό. Κανείς δεν περισσεύει και του καθενός η συμβολή είναι πολύτιμη και επωφελής στην μελέτη και κατανόηση του μυστηρίου του Θεού, αλλά και του ανθρώπου.

Το αύριο λοιπόν που σας περιμένει, σημαίνει ότι σας επιφυλάσσει αυτήν ακριβώς

τη συνάντηση με τους συνομηλίκους σας από τις άλλες σχολές. Να εμπνεύσετε το λόγο των Ανθρωπιστικών Επιστημών και δη αυτού της Θεολογίας στην ερευνητική αποστολή και το έργο των Θετικών Επιστημών. Μην υποτιμάτε τις γνώσεις που λάβατε: οι άλλοι τις περιμένουν και είναι χρήσιμες γι' αυτούς. Σταθείτε με πεποίθηση και αξιοπρέπεια στο διάλογο μαζί τους: εκείνοι πρώτοι τον επιδιώκουν, όπως βλέπουμε σε διάφορες ευκαιρίες που μας καλούν (π.χ. τη Βιοηθική, τη συζήτηση για τα θέματα του περιβάλλοντος, την επιστημονική δεοντολογία κ.α.) και περιμένουν από μας «λόγον αγαθόν», «λόγον ελπίδας», παρηγοριάς και στηρίγματος στο σύγχρονο άνθρωπο και τις γενιές που μέλλονται ν' ακολουθήσουν. Εμείς πάλι πρέπει να καταθέτουμε τη συμβολή μας με θάρρος, με παρρησία, με πληρότητα εσωτερική, να δίνουμε «λόγον παντί τω αιτούντι».

Αυτό όμως προϋποθέτει ότι είμαστε ανοιχτοί σε αυτόν το διάλογο, αλλά κυρίως ότι γνωρίζουμε καλά αυτά που ξέρουμε, ότι είμαστε επαρκείς γνώστες της δικής μας επιστήμης. Ότι, αν μη τι άλλο, μάθαμε τουλάχιστον αυτά τα χρόνια στα πανεπιστημιακά έδρανα, πώς πρέπει να ψάχνουμε για να βρούμε την αλήθεια των πραγμάτων και πόσο ανικανοποίητοι πρέπει να είμαστε από τις επιδόσεις μας, ώστε να θέτουμε διαρκώς καινούριους στόχους και να τους πετυχαίνουμε.

Καλή σταδιοδρομία, θερμά συγχαρητήρια!

<http://bit.ly/2ulc9Pg>